

ÅRSBERÄTTELSE 2023

ÖSTERGÖTLANDS
FORNMINNES-och
MUSEIFÖRENING

Innehållsförteckning

Styrelse.....	1
Årsberättelse 2023.....	4
Program.....	4
Årsstämman	4
Färstjänsttecken.....	5

Styrelse

Fram till årsmötet den 3 september 2023

Ledamöter

Landshövding Carl Fredrik Graf, ordförande

Ka11e Bäck, vice ordförande

Länsmuseichef Olof Hermelin, sekreterare

Carin Claréus

Claes Westling

Göran Bergengren

Eva Modén, februari

2023

Suppleanter

Denny Lawrot

Anita Löfgren Ek

Marie-Louise Cederblad

Per-Eric Lindgren

Länsstyrelsen, Adjungerad

Patrick Björklund

Vid årsmötet 2023 och i

enlighet med nya stadgar

valdes:

Carl Fredrik Graf,

landshövding, ordförande

Olof Hermelin, museichef,

sekreterare

Anita Löfgren Ek

Claes Westling

Patrick Björklund

Carin Claréus

Per-Eric Lindgren

Göran Gunnarsson

Annika Johansson

Rickard Svenselius

Valberedning

Kerstin Nilsson, sammankallande

Gabriela Huk

Revisorer för Östergötlands Fornminnes- och Museiförening

Ordinarie

Gunilla Almesåker

Thomas Stenman

Representation i externa styrelser

Östergötlands Fornminnes- och Museiförening representerades i Stiftelsen Östergötlands museums styrelse av Claes Westling som ordinarie ledamot och Richard Svenselius som ersättare.

I samlingsstiftelsen Linköpings slotts- och domkyrkomuseum har Carin Claréus varit ordinarie ledamot och Anita Löfgren Ek till ersättare.

Styrelsens organisering

Styrelsen är organiserad i tre utskott: arbetsutskott (Per Eric Lindgren, Anita Löfgren Ek, Carin Claréus och Olof Hermelin), programutskott (Antial Löfgren Ek, Annika Johansson; Göran Gunnarsson och Richard Svenselius) ett medalj- och diplomutskott (Carin Claréus, Claes Westling, Patrick Björklund).

Bild 1: Guidetur vid Stegeborg

Årsberättelse 2023

Föreningen har till ändamål:

- att utgöra stödförening till Östergötlands museum
- att genom publikationer, föreläsningar och på annat lämpligt sätt förmedla information och kunskap om museets verksamhet samt
- att i övrigt befrämja kulturminnesvården, annan museal verksamhet samt konst- och kulturhistorisk forskning i länet.

Östergötlands Fornminnes- och Museiförening har under året haft 5 protokollförda sammanträden förutom årsstämman. Föreningens ekonomi och administration har under året skötts av personal på ASPIA.

Föreningen registrerade under året 232 aktiva medlemskap (262 under 2023), varav 42 familjemedlemmar (55 familjemedlemmar under 2023). Härtill kommer tre hedersmedlemmar och en ständig medlem. Detta betyder att medlemstalet minskat under året med 30 betalande medlemmar.

Program

Programmen riktade sig till såväl föreningens medlemmar som till allmänheten och arrangerades i samarbete med Östergötlands museum samt Folkuniversitetet i Östergötland. Föreningens programgrupp har under året bestått av Anita Löfgren Ek, sammankallande, Annika Johansson, Göran Gunnarsson och Richard Svenselius.

Söndag den 5 mars kl 14.00, Wallenbergsalen, ÖM.

Arkeolog Per Nilsson håller föredrag om "skräp som arkeologiska objekt"

Onsdag 22 mars kl 18.00, Wallenbergsalen, ÖM. Arkeolog Emma Karlsson

håller föredrag om Vadstena och Skänninges avrättningsplatser.

Onsdag 3 maj kl 18.00, Wallenbergsalen, ÖM. Historiker Annika Sandén håller föredrag

med titeln "Människor och vardag i 1600-talets Östergötland", samverkan med ÖM.

Torsdag 8 juni, kl 18.00. Exklusiv visning av slottsträdgården av Christel Storm för föreningens medlemmar, entré 50 kronor.

Årsstämman

Årets årsstämma hölls söndagen den 3 sept. 2023. Vi besökte Skälviks kyrka där vi guidades av Carl-Johan Ivarsson, därefter Stegeborg, där vi guidades av Michael Danielsson, vi åt på Hamnkrogen vid Stegeborg. Därefter var det årsmötesförhandlingar i Söderköping, i S:t Laurentii församlingshem, där också guldmedalj- och diplomutdelningen skedde. Därefter besöktes Göta kanal där Mats Magnusson Avdelningschef Arkeologi och byggnadsvård på Östergötlands museum, berättade om arkeologiska grävningar i Kanalen och Sanct Illian (kyrka som ligger dold i kanalen och kanalbanken)

Förtjänsttecken

2023 delade inte föreningens guldmedalj ut.

Föreningens diplom tilldelades

Familjen Danielsson på Stegeborg

Motivering

Östergötlands Fornminnes- och Museiförenings diplom 2023 går till Familjen Danielsson på Stegeborg för deras arbete med Stegeborgs kulturhistoria. Stegeborg är ett familjeföretag och det kulturhistoriska arbetet är en fortsättning på det som Britt Danielsson påbörjade och som hon år 1992 fick ÖFMF:s guldmedalj för. Förutom Östgötaleden, som går genom Stegeborgs marker har familjen byggt en egen vandringsled, som visar olika naturtyper och bebyggelse. Från leden kan man också göra avstickare till Stegeborgs slottsruin och Skällviks borgruin liksom Skällviks medeltida kyrka från 1300-talet och en kvarnruin vid Kvarndammen. På kvarnruinen syns ankarjärn som bildar årtalet 1773.

Familjen förvaltar Stegeborgs slottsruin från tidigt 1300-tal och som var kungligt slott fram till 1600-talet. Ruinen lockar ca 8000 besökare per år. Vid ruinen finns en örtagård, som prinsessan Anna, dotter till Johan III, ursprungligen anlade efter att ha gått i lära hos nunnorna i Vadstena och som delvis återskapats av familjen.

2010 tog man fram en audioguide där Herman Lindqvist läste in Stegeborgs Slott historia.

Med hänvisning till ovan ger arbetet på godset med dess historiska miljö ytterligare en dimension till Östergötlands Fornminnes- och Museiförenings verksamhetsområde inom kulturminnes- och kulturmiljövård.

Sankta Ragnhilds gille i Söderköping

Motivering

För att i mer än 100 år ha vårdat och lyft fram den lokala historien i Söderköping med kringliggande orter. Gillet grundades på våren 1918 vid ett möte som handlanden Alric Lundberg hade inbjudit till. På dennes förslag var föreningens syfte "dels att tillvarata och vårda minnesvärda föremål och platser från äldre tider och nyare tid, dels att motverka vandalisering av byggnader och planteringar samt att för övrigt genom anordnande av föredrag, konserter o. d. söka tillgodose behovet av intellektuell förströelse". Från starten var fokus satt på Söderköpings stad, men 1923, för jämnt 100 år sedan i år, beslutade föreningen att utöka sin intressesfär även till Västra Husby, Drothem, Skönberga, Mogata, Ringarum, Skällvik, S:t Anna, Gryt, Östra Ryd, Tåby, Kuddby, Tingstad, Å, Börrum, Rönö och Valdemarsvik. Det vill säga ett omfattande område i det östra länet. Under mer än ett sekel har föreningens syfte uppfyllts genom många olika verksamheter och aktiviteter som föredrag, guidningar, studiecirkel och utställningar. Sedan 1920-talet driver man Söderköpings historiska museum, som visar stadens mer än 800-åriga historia och som har tagit ansvar för föremål och arkivalier som kommit museet till del under mer än ett sekel. Sedan 1922 ges det ut en årsbok som alltså under en lång tid har dokumenterat historien i Söderköping med omnejd på ett värdefullt sätt. Gillet ligger även bakom Söderköpings stadshistoria i bokform

